

"KONSTEN HAR EN ENORM POTENTIAL"

Yvonne Swahn

Vänersborgs Konsthall 13/11-12/12

Restad gård utanför Vänersborg smälter med sina många röda byggnader in i naturens höstskrud när jag en tidig novemberdag hittar dit. Letar mig till den huslänga som jag får veta en gång tjänat som "stormavdelning" för kvinnor. Nu härskar en stor stillhet över byggnaden. Endast bakom en av en lång korridorers många dörrar råder full verksamhet. Konstnären Yvonne Swahn lägger sista handen vid en ny kollektion bilder, denna gång för Vänersborgs Konsthall.

Yvonne Swahn har just återvänt från Stockholm där hon deltar med ett verk i den jubileumsutställning som pågår på Konstakademien med anledning av att Grafiska sällskapet fyller 100 år och där en av tre utställningar visar verk av nästan samtliga medlemmar. De andra två är en jurybedömd hårt gallrad triennial och en historisk utställning. Allt invigt med kunglig glans och ämnat för turné längre fram.

Grafiken har också länge dominerat Yvonne Swahns konstnärskap. Hon har jobbat med etsning, träsnitt, tornål och var en period flitig användare av Vänersborgs konstgrafiska verkstad.

Numera är hon huvudsakligen inriktad på måleri och objekt. Och hon har tveklöst och målmedvetet arbetat sig fram till ett eget uttryck. Det är som om bilderna runt väggar och golv i ateljén viskar fram olika budskap. Ristningar och tecken som ljus skrift mot mörk botten eller tvärtom för tankarna till poesi.

-Jag började en gång som de flesta med att teckna av, men ganska tidigt gick jag över till

det icke föreställande och upplevde en enorm befrielse. Det jag gör bygger helt på känslan, förklarar hon.

-Men visst kan jag uppleva perioder när jag inte riktigt vet vad jag ska säga. Det kan vara besvärande och jag förstod inte alltid varför det inte blev som jag ville. Men nu räds jag inte längre att misslyckas. Jag kan ställa ett arbete åt sidan för att det inte blivit vad jag velat. Sen tar jag fram det på nytt senare och då blir bilden en ingång till något nytt som kanske kommer fram. Jag går här och småpratar med mina bilder. De blir som mina små barn.

Från taket ovanför ett stort välfyllt arbetsbord hänger en mobil skapelse som känns igen som en f d välkänd klotformad lampa av rispapper, men här i upplöst tillstånd med titeln Molnet.

På bordet en rad mindre kvadratiska minimalistiska målningar, "noteringar" kallade, med individuella titlar.

-Jag tycker det är roligt att sätta namn på mina verk. Det kan vara bekymmersamt att hitta på

Yvonne Swahn har haft sin ateljé i cirka tio år på Restad gård utanför Vänersborg och den skvallrar om en konstnär med många strängar på sin lyra. Här förbereds utställning i Vänersborgs konsthall. Foto: Britt Nordberg

56 www.zenitkultur.com

men roligt leta efter för jag läser mycket poesi och beundrar människor som kan använda språket som jag inte kan. Jag försöker ha det i bilden i stället.

Att henens bilder "talar" är uppenbart. Mot en ateljévägg lutar sig flera större målningar, varav en, "Dagbokstecken", valts ut till affischbild för utställningen i Vänersborg. På golvet framför står ett högsvalt verk som i givakt. Det är gjort i gips, hönsnät och papper och tituleras "Täckmantel".

Yvonne Swahn tillhör de i huvudsak autodidakta. Hon har gått några kurser, bl a på Gerlesborgsskolan, för att komma vidare. Sitt yrkesval har hon haft klart för sig sedan tonåren. Men först stod valet mellan bild och musik, kanske för att hon har två bröder som blivit professionella musiker. Bilden vann och först ville hon bli keramiker men av olika skäl övergick hon till grafik och måleri.

-När jag öppnade dörren för hela konstvärlden så var det som ett inre tryck som sprängde fram. Med tiden har jag samlat på mig erfarenheter som jag byggt vidare på, fått kunskaper som inte direkt går att dokumentera. Konstnären har en sån enorm potential. Det handlar om något mycket större som man är en del av. Jag skulle inte sitta här och göra mina bilder om jag inte var en del av något som gått före mig, en liten länk i konsthistorien. Jag kan bara känna stor tacksamhet över att få ingå i ett sådant sammanhang.

En imponerande utställningshistorik visar förstås på intresse för hennes bilder men också på arbetsdisciplin och produktivitet. Hon är uppe i tre-fyra separatutställningar om året sedan början av 1990-talet, huvudsakligen i Västsverige men på senare år också i städer som Örebro, Norrköping, Malmö, Växjö. Dessutom deltar hon flitigt i samlingsutställningar.

I tio år har hon haft sin ateljé på Restad gård, ett område med ett brokigt förflutet men mest känt för att nästan hela 1900-talet varit en av landets största psykiatriska kliniker.

-Jag kände att jag behövde vara i fred och utveckla mitt eget. Här fick jag det utrymme och den ro som jag sökte, förklarar hon och är mest förvånad över att inte fler konstnärer sökt sig ut dit.

-Men i vänersborgarnas ögon så är Restad Restad.

Själv har hon inte känt sig besvärad av husets förflutna. Men nu, med nya ägare och stora planer för området, känner hon oro för att det kommer en dag då de vill ha bort henne.

Yvonne Swahn är född i Kanada men kom tidigt till Sverige och har största delen av sitt liv bott i Vänersborg, en stad som länge fått sin identitet via Birger Sjöbergs diktning men som hon nu tycker jagar efter en ny identitet, utan att lyckas.

-Staden har blivit så liten. Fortfarande finns det kvar mycket av ordenssällskap, nätverk som lever kvar. Men staden är inte driftig som grannen Trollhättan.

En jättestor utredning pågår sedan några år för att få alla Västra Götalands kommuner att ta fram en "Konstplan" med fokus på den

offentliga miljön. I Vänersborg har det resulterat i en idéävling kallad "Kulturaxeln"

vars resultat kommer att bli nästa utställning i Vänersborgs konsthall efter Yvonne Swahns.

BRITT NORDBERG

Överst: Dagbokstecken, målning av Yvonne Swahn. Nederst: "Molnet" har Yvonne Swahn döpt den här skapelsen av en f d klotformad lampa av rispapper. Foto: Britt Nordberg